

חדו"א 2

תרגיל מספר 6

קיצון מקומי, קיצון מוחלט וקיצון תחת אילוצים של פונקציות במספר משתנים

הערה חשובה : כל הסעיפים המסומנים ב- * הם תרגילי רשות .

שאלה 1

עבור הפונקציות הבאות מצאו נקודות חשודות לקיצון מקומי, ועבור כל נקודה חשודה קבעו האם היא נקודת מינימום מקומי, נקודת מקסימום מקומי או נקודת אוכף.

א. $f(x, y) = x^3 + 3xy^2 - 15x - 12y$

ב. $f(x, y) = x^3 + y^3 + 3x^2 - 6y^2$

ג. $f(x, y) = (x-1)^2 - 2y^2$

ד. $f(x, y) = x^4 + y^4 - 2x^2 + 4xy - 2y^2$

ה*. $f(x, y) = xy\sqrt{1 - \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2}}$

ו*. $f(x, y) = (x^2 + y^2)e^{-(x^2+y^2)}$

ז. $f(x, y) = e^{x-y}(x^2 - 2y^2)$

ח*. $f(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2 - xy + x - 2z$

שאלה 2

עבור הפונקציות הבאות מצאו נקודות קיצון מוחלט בתחום הנתון :

א. $f(x, y) = x^2y$ בתחום $D = \{(x, y) | x^2 + y^2 \leq 1\}$

ב. $f(x, y) = xy - x^2 - y^2 - 2x - 2y + 4$ בתחום $D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x \leq 0, y \leq 0, x + y \geq -5\}$

ג. $f(x, y) = x^3 + y^3 - 3xy$ בתחום $D = \{(x, y) | 0 \leq x \leq 2, -1 \leq y \leq 2\}$

ד*. $f(x, y) = e^{-(x^2+y^2)}(ax^2 - by^2)$ בתחום $D = \{(x, y) | x^2 + y^2 \leq R^2\}$ ($a > 0, b > 0$)

ה*. $f(x, y) = \sin x + \sin y + \cos(x + y)$ בתחום $D = \{(x, y) | 0 \leq x, y \leq 1.5\pi\}$

שאלה 3

עבור הפונקציות הבאות מצאו נקודות קיצון מוחלט תחת האילוץ הנתון:

א. $f(x, y) = y - x^2 - 2x$ תחת האילוץ $y + x^2 + 6x = 4$ (הערה: בדקו שהאילוץ מגדיר פרבולה).

ב. $f(x, y) = x^2 - 12x + y^2 - 16y$ תחת האילוץ $x^2 + y^2 = 25$

ג. $f(x, y) = x^2 + y^2$ תחת האילוץ $4x^2 + 9y^2 = 36$

ד.* $f(x, y, z) = x - 2y + 2z$ תחת האילוץ $x^2 + y^2 + z^2 = 9$

ה.* $f(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2$ תחת האילוץ $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$ ($a > b > c > 0$)

ו.* $f(x, y, z) = xyz$ תחת האילוצים $xy + yz + zx = 8$, $x + y + z = 5$

שאלה 4

מצאו מרחק מינימלי בין הנקודה $M(1, 2, 3)$ לישר $l: (x, y, z) = t \cdot (1, -3, 2)$.

שאלה 5

מצאו את מימדיה של תיבה פתוחה מלמעלה, בעלת שטח פנים קבוע S ונפח מקסימלי.

שאלה 6

מצאו רדיוס וגובה של גליל, בעל שטח מעטפת מקסימלית (כולל בסיסים), שניתן למקם בתוך ספירה בעלת רדיוס R .

שאלה *7

תהינה $l_1: x^2 + y^2 = 4$ ו- $l_2: 2x - y = 8$ שתי עקומות במישור. מצאו שתי נקודות $A_1(x_1, y_1) \in l_1$ ו- $A_2(x_2, y_2) \in l_2$ כך שהמרחק ביניהן יהיה מינימלי.

שאלה *8

תהינה $P_1(x_1, y_1)$, $P_2(x_2, y_2)$, $P_3(x_3, y_3)$ שלוש נקודות במישור בעלי מסות m_3, m_2, m_1 בהתאמה. מצאו קואורדינטות של נקודה $P(x, y)$, כך שמומנט אינרציה $m_1 |\overrightarrow{P_1P}|^2 + m_2 |\overrightarrow{P_2P}|^2 + m_3 |\overrightarrow{P_3P}|^2$ של מערכת הנקודות P_3, P_2, P_1 סביב נקודה P יהיה מינימלי.

שאלה *9

תהינה P_3, P_2, P_1 שלוש נקודות במישור, כך שכל הזוויות במשולש $\Delta P_1 P_2 P_3$ קטנות מ- 120° . תיארו את המקום של נקודה P , כך שסכום המרחקים ממנה לנקודות P_3, P_2, P_1 יהיה מינימלי.

שאלה 10*

נתונה אליפסה $5x^2 + 8xy + 5y^2 = 9$ שמרכזה נמצא בראשית הצירים $O = (0,0)$. מצאו את כיווני הצירים של האליפסה, ואת אורך הצירים.
רמז: סמנו ב- Q, P נקודות על האליפסה בנות מרחק מקסימלי ומרחק מינימלי מנקודה $O = (0,0)$, ומצאו מהו המרחק המינימלי ומהו המרחק המקסימלי על האליפסה מראשית הצירים.

שאלה 11*

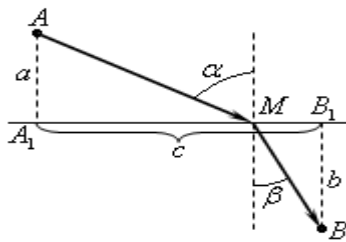
משולש חסום על ידי המעגל בעל רדיוס R . מצאו את הפרמטרים של המשולש, כך שהשטח שלו יהיה מקסימלי. ניתן להשתמש במשפט הסינוסים:

$$\frac{a}{\sin \alpha} = \frac{b}{\sin \beta} = \frac{c}{\sin \gamma} = 2R$$

כאשר a, b, c צלעות המשולש, α, β, γ זוויות מול הצלעות בהתאמה, ו- R רדיוס של המעגל החוסם.

שאלה 12*

נקודות B, A נמצאות בסביבות אופטיות שונות, המופרדות אחת מהשניה על ידי קו ישר (ראו ציור).

מהירויות התפשטות האור בסביבות האלה הינן v_1 ו- v_2 בהתאמה. חוק סנל (Snell) של שבירת קרן

$$\frac{\sin \alpha}{v_1} = \frac{\sin \beta}{v_2} \text{ אור קובע כי}$$

הסיקו את חוק סנל, על סמך העיקרון שלפיו האור מתפשט לאורך מסלול AMB , בעל זמן ההתפשטות המינימלי.

שאלה 13*

Find a triangular-based pyramid with minimal surface area, given triangle as base and given volume $V = \frac{1}{3} S_{base} \cdot h$.

שאלה 14*

הוכיחו את אי שוויון הממוצעים:

$$(x_1, x_2, \dots, x_n \geq 0) \quad \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} \geq \sqrt[n]{x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n}$$

הדרכה: פתור את השאלה עבור המקרים הפרטים $n=2, n=3$.

במצב הכללי מצאו מקסימום של הפונקציה $z = x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n$ תחת האילוץ $x_1 + x_2 + \dots + x_n = S$.